

NAANTALIN SATAMA OY
ALUSJÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	1
2.	Yhteenvedo voimassa olevasta lainsäädännöstä	1
3.	Sataman yleiskuvaus	
4.	Naantalin Sataman jätehuolto	1
4.1	Jäteasemat	1
4.2	Jätteen vastaanotto- ja keräysmenettely	1
4.3	Jätehuoltomaksu	2
4.4	Jätehuollon vastuutahot	3
5.	SYNTYVÄT JÄTELAJIT JA NIIDEN KERÄYS	3
5.1	Satamassa syntyvä jäte	3
5.2	Aluksista kerättävät jätteet	3
5.2.1	Kiinteä alusjäte	3
5.2.2	Eriyisjäte (kansainvälisen liikenteen ruokajäte)	4
5.2.3	Öljyperäiset seokset	4
5.2.4	Saniteetti- ja käymälävedet	4
5.2.5	Muut jättejakeet	4
5.3	Jätteen määrä	4
6.	Jätehuollon muutokset ja kehittäminen	4

LIITTEET

Liite 1. Kantasataman ja Luonnonmaan sataman jäteasemien sijainnit

1. Johdanto

Merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 5 §:n mukaan sataman pitäjän on tehtävä jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden eli alusjätteiden jätehuollon järjestämiseksi.

Tämä jätehuoltosuunnitelma on ollut nähtävillä Naantalin Satama Oy:n internet-sivuilla 1.12. – 15.12.2022, jona aikana sataman käyttäjillä ja muilla tahoilla on ollut tilaisuus lausua mielipiteensä jätehuoltosuunnitelmasta.

2. Yhteenveto voimassa olevasta lainsäädännöstä

Sataman toimintaa, ympäristönsuojelua ja jätehuoltoa koskevat mm. seuraavat lait ja asetukset:

Yleiset säädökset

- Jätelaki (646/2011)
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Sataman ja alusten jätehuolto

- Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)

Kansainvälinen ruokajäte

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1069/2009/EY muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käsittelevien toimijoiden valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (1193/2011)

3. Sataman yleiskuvaus

Naantalin satama sijaitsee noin kahden kilometrin päässä Naantalin keskustasta kaakkoon. Naantalin satama koostuu kolmesta satamanosasta: Kantasatamasta, Luonnonmaan satamanosasta sekä Neste Oyj:n Naantalin Terminaalista (kuva 1). Luonnonmaan satamanosa sijaitsee Kantasatamasta katsottuna lounaassa, toisella puolen Naantalin salmea.

Satama-alue muodostaa ns. ISPS-alueen, joka on aidattu ja eri tavoin valvottu (vartiointi, kamerat, kameralukijat, saattomuistit jne.) ympäri vuorokauden. ISPS (International Ship and Port Facility Security Code) on alusten ja satamarakenteiden kansainvälinen turvasäännöstö, jonka tavoitteena on lisätä turvallisuutta aluksilla ja satamissa.

Naantalin satamassa on laituripaikkoja kaikkiaan 15 kappaletta. Näistä laituripaikoista roro-laituripaikkoja on kolme ja nestemäisten irtolastien käsittelyyn tarkoitettuja laituripaikkoja kuusi, joista kolme Neste Oyn:n Terminaalissa, kaksi Kantasatamassa ja yksi Luonnonmaan satamanosassa. Laiturien yhteispituus on noin 1400 metriä.

Aluskäyntejä oli Naantalin satamassa vuonna 2020 yhteensä 1608. Finnlinesin ja Rederi AB Lillgaardin alukset on vapautettu alusjätteiden jättöpakosta.

Satamalla on voimassa oleva ELY-keskuksen myöntämät ympäristölupapäätökset (262/2017/1) ja (213/2020).

Tämä jätehuoltosuunnitelma kattaa Naantalin Satama Oy:n Kantasataman ja Luonnonmaan satamanosien alusjätehuollon.

Kuva 1. Sataman kartta.

4. Naantalin Sataman jätehuolto

Alusten jätehuoltoa säätelevien lakien ja asetusten lisäksi toiminnassa huomioidaan Naantalin kaupungin jätehuoltomääräykset. Naantalin Satama säättää alueellaan syntyvistä ja käsiteltävistä jätteistä satamajärjestyksessä ja aluksille jaettavassa ohjeessa. Naantalin Satama vastaa ainoastaan omassa toiminnassaan syntyvistä jätteistä ja aluksista peräisin olevista jätteistä. Satama-alueella toimivat yritykset huolehtivat itse omista jätteistään.

4.1 Jäteasemat

Satama-alueella sijaitsevien keräyspisteiden sijainti on esitetty kartalla liitteessä 1. Jäteasemille kerätään sekä alusjätteet että sataman omassa toiminnassa syntyvät jätteet. Satama-alueella ei käsitellä tai varastoida jätteitä.

Kantasataman alueella on neljä jäteasemaa ja Luonnonmaan puolella kaksi jäteasemaa. Vaarallisen jätteen keräyskontteja on yksi Kantasataman ja yksi Luonnonmaan sataman alueella. Jäteasemat ovat käytössä ympäri vuorokauden.

4.2 Jätteen vastaanotto- ja keräysmenettely

Alusten tulee ilmoittaa jätteistään jäteilmoituksella 24 h ennen satamaan saapumistaan. Alusjäteilmoitus sisältää mm. tiedot aluksen satamaan jätettäviksi suunnitteleminen öljyisten jätevesien sekä vaarallisten jätteiden määrästä. Aluksen asiamies tilaa vastaanottokaluston öljyille ja öljyisille vesille. Alusten henkilökunta toimittaa jätteensä satama-alueella sijaitseviin jättepisteisiin sataman jätehuolto-ohjeen mukaisesti. Jätteiden ennakoilmoitus vastaa jätteen toimittamista koskevaa tositetta. Aluksen erikseen pyytäessä satama toimittaa erillisen tositteen satamaan jätetystä jätteestä.

Laiturialueella olevat jätteiden keräyspisteet tyhjenetään vähintään kerran viikossa tai muuten tarvittaessa. Tyhjennyksen ja jätteiden kuljetuksen hoitaa jätehuoltoyritys. Satama on toiminnassa 24/7, joten jätettä syntyy vuorokauden ympäri.

Mikäli sataman vastaanottolaitteissa havaitaan puutteita, niistä voidaan ilmoittaa puhelimitse satamavalvojille (24/7) tai liikennepäällikölle.

Satamassa vastaanotettujen määrästä pidetään kirjaa ja tieto tallennetaan sataman toiminnanohjausjärjestelmään.

4.3 Jätehuoltomaksu

Kaikilta aluksilta, jotka käyvät satamassa, peritään sataman palveluhinnaston mukainen jätehuoltomaksu. Jättemaksua ei peritä säännöllisessä aikataulun mukaisessa liikenteessä olevilta aluksilta, joilla on erillinen vapautus alusjättemaksusta.

Kiinteät jätteet

Aluksista tuleva talous- ym. jäte on lajiteltava Naantalın Sataman jätehuolto-ohjeiden mukaan. Kutakin jätelajia varten on jätepisteissä oma astia.

Jätehuoltomaksuna veloitetaan lastialukselta €/nettotonni seuraavasti (hinnasto 2022):

- Lajitellut jätteet 0,10 €
- Vähimmäismaksu 55,00 €

Mikäli alus jättää määräysten vastaisesti lajittelematonta jätettä, veloitetaan €/nettotonni seuraavasti:

- Lajittelemattomat jätteet 0,26 €
- Vähimmäismaksu 165,00 €

Öljyjättemaksu, sisältää harmaan- ja mustan jäteveden vastaanottomaksun

Konehuoneesta peräisin olevasta öljypitoisesta jätteestä veloitetaan jätehuoltomaksua 0,18€/nettotonni. Aluksen normaalikäyttöön tai liikenteeseen nähden poikkeuksellisen suurista jättemääristä maksu veloitetaan aiheutuneiden kustannusten mukaan. Erillisen varastotilan ylittävästä satamaan jätetystä jätteestä veloitetaan kustannukset toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Öljypitoisen jätteen pumppaustehovaatimus on 3 m³/h, minkä jälkeen maksu veloitetaan syntyneiden kustannusten mukaan. Öljyjättemaksu sisältää harmaan- ja mustan jäteveden vastaanoton. Jätehuollosta veloitettavien maksujen vähimmäismäärä on 110,00 €.

Vaarallinen jäte

Vaarallisten jätteet sisältyvät kiinteiden alusjätteiden alusjättemaksuun siltä osin, kun jätteet ovat muodostuneet aluksen tavanomaisesta toiminnasta. Muusta kuin aluksen tavanomaisesta operoinnista muodostuvien vaarallisten jätteiden maksu veloitetaan aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.

Vaarallisten jätteiden astiat tulee merkitä asianmukaisesti (sisältö, varoitusmerkit jne.). Puutteellisesti merkittyjen satamaan jätettyjen vaarallisten jätteiden selvitystyöstä peritään erillismaksu todellisten kustannusten mukaisesti.

Muut jätteet

Naantalın Satamassa ahtaustoimintaa suorittavat ovat velvolliset kustannuksellaan suorittamaan käsittelemästään tavarasta aiheutuneiden lastijäämien siivouksen ja pois siirtämisen. Lastiperäiset jätteet on siivottava seitsemän (7) vrk:n kuluessa aluksen lähdettyä satamasta, minkä jälkeen veloitetaan syntyneiden käsittelykustannusten perusteella lisättyä sataman yleiskuluilla 10 %.

Harmaan ja käymäläveden vastaanotto säännöllisessä lauttaliikenteessä

Säännöllisessä lauttaliikenteessä vastaanotto tapahtuu sopimuksen mukaan.

Vapautus jättemaksusta

Aluksien, jotka ovat saaneet Trafın myöntämän vapautuksen jätehuoltomaksusta, on itse huolehdittava kaikista jätteistään. Tällainen alus ei saa toimittaa mitään jätettä sataman keräyspisteisiin. Mikäli jätehuoltomaksusta vapautettu alus jättää jätteitä sataman palvelua käyttäen, veloitetaan palvelusta aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Alusjätemaksuista annettavat alennukset

Naantalın Satama myöntää 3 % alennuksen kiinteiden jätteen jätemaksusta niille aluksille, jotka

- toimivat lähimerenkulussa (edellisestä satamakäynnistä on aluksen satamaan saapua alle 48 tuntia)

TAI

- aluksella on hyväksytty ESI-sertifikaatti, jonka pistemäärä ylittää 70 pistettä (<http://www.environmentalshipindex.org/>)

Alennukseen edellyttämät sertifikaatit tai vastaavat alennusperusteet tulee esittää viimeistään 72 tuntia ennen aluksen saapumista satamaan. Sertifikaattien tai vastaavien alennusperusteiden ollessa määräajan voimassa, on alennuksen saajan huolehdittava alennusperusteiden ajantasaisuudesta ja tiedon antamisesta Satamalle. Alennusta ei myönnetä jälkikäteen. Naantalın Satama pitää itsellään oikeuden muuttaa jätemaksualennuksen myöntämisperusteita, alennuksen määrää sekä muita alusjätemaksujen alennuksia koskevia ehtoja.

4.4 Jätehuollon vastuutahot

Alusten ohjeistuksesta vastaa Liikennepäällikkö Jussi Lehtonen

- puh. 050 438 3563
- e-mail: jussi.lehtonen@portofnaantali.fi

Alusjätteistä, harmaan ja käymäläveden vastaanottojärjestelmistä sekä jätehuoltosuunnitelman toimeenpanosta vastaa Tekninen päällikkö Juha Ketoniemi

- puh. 0500 221 637
- e-mail: juha.ketoniemi@portofnaantali.fi

5. SYNTYVÄT JÄTELAJIT JA NIIDEN KERÄYS

5.1 Satamassa syntyvä jäte

Naantalın Sataman alueella kerätään sataman omassa toiminnassaan syntyviä jätteitä ja aluksista peräisin olevia jätteitä.

Sataman omassa toiminnassa syntyviä jätteitä ovat:

- paperi ja pahvi
- lasi
- metalli
- puu
- polttokelpoinen jäte
- hiekoitushiekka
- kaivosakat
- vaaralliset jätteet

5.2 Aluksista kerättävät jätteet

5.2.1 Kiinteä alusjäte

Aluksilta syntyvät kiinteät jätteet kerätään satamassa sijaitsevien jäteasemien lajittelupisteisiin.

Keräyspisteitä on lasille, metallille, kartongille, pahville, paperille, puujätteelle ja polttokelpoiselle jätteelle. Satama vastaanottaa alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvat vaaralliset jätteet (mm. öljynsuodattimet, romuakut, loisteputket, patterit, maalit yms.). Vaaralliset jätteet kerätään erilliseen lukittavaan jätekonttiin.

5.2.2 Erityisjäte (kansainvälisen liikenteen ruokajäte)

Käsittää EU:n ulkopuolelta saapuvien alusten ruokajätteen ja ruokajätteen kanssa kosketuksiin joutuneen muun jätteen.

Aluksille toimitetaan tilausta vastaan erityiset jäteastiat, joihin laitetaan kaikki aluksen tuottama erityisjäte. Täytetyt ja suljetut astiat toimitetaan jäteasteelle vaarallisen jätteen kontin viereen odottamaan noutoa. Nouto tilataan saman tien, kun erityisjäte on vastaanotettu.

5.2.3 Öljyperäiset seokset

Öljyperäisellä seoksella tarkoitetaan mm. öljyistä pilssivettä ja jäteöljyä.

Naantalın satama on veloitettu vastaanottamaan öljypitoisia seoksia laivakäyntiä. Laiva-asiamiehen on viimeistään 24 tuntia ennen tarvetta otettava yhteys suoraan sataman kanssa kuljetussopimuksen tehneeseen yhtiöön. Tyhjennys suoritetaan normaalina työaikana. Kuitattu kuormakirja on toimitettava sataman liikenneosastolle.

5.2.4 Saniteetti- ja käymälävedet

Käymäläjätepalveluja tarvitsevan aluksen asiamiehen on tilattava ko. palvelut satamapäivystyksen kautta tai oltava yhteydessä suoraan sataman kanssa kuljetussopimuksen tehneeseen yhtiöön. Tyhjennys suoritetaan normaalina työaikana. Kuitattu kuormakirja on toimitettava sataman liikenneosastolle.

5.2.5 Muut jakeet

Haitallisia nestemäisiä aineita sisältävien jätteiden vastaanottopalvelut tulee tilata erikseen aluksen asiamiehen toimesta. Näiden osalta veloitetaan todelliset aiheutuneet kustannukset.

5.3 Jätteen määrä

Vuonna 2020 Naantalın sataman alueella muodostui ja toimitettiin eteenpäin hyödynnettäväksi tai loppusijoitukseen yhteensä 420,7 t jätettä, josta 293,4 t oli laivoilta tullutta sludgea ja 91,1 t muuta jätettä. Satama seuraa vuosittain toiminnassaan syntyvien jätteiden määrää ja jätteet toimitetaan asianmukaisen luvan omaaviin vastaanottolaitoksiin. Jätteet pyritään hyödyntämään etusijajärjestyksen mukaisesti. Satama ilmoittaa vuosittain syntyneet jätemäärät ympäristöhallinnon YLVA-järjestelmään. Kokonaisjätemäärävertailu vuosilta 2015–2020 on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Vuosien 2015-2017 jätemäärät.

Vuosi	Sludge (t)	Muu jäte (t)	Yhteensä (t)
2015	226,5	99,4	325,9
2016	262,2	81	343,1
2017	177,1	63,6	240,7
2018	85,3	47,6	134,9
2019	180,1	78,7	312,1
2020	293,4	91,1	420,7
2021	227,01	31,79	258,8

6. Jätehuollon muutokset ja kehittäminen

Jätekeräyspisteissä ja kerättävissä jätejakeissa tehdään muutoksia tarpeen mukaan, mm. lainsäädännön vaatimusten muuttuessa tai jätemäärien kasvaessa.

Jätteiden keräystä ja siirtoa aluksista jätekeräyspisteisiin kehitetään ohjeistuksen kautta sekä huolehtimalla jätekeräyspisteiden toimivuudesta, huollosta, merkitsemisestä ja keräysastioiden/jäteasemien kappalemääräisestä riittävydestä.

Liite 1: Jätepisteiden sijainti satamassa

